

“Azərbaycan xalqının özünü, öz dövlətini qoruya bilən əsgərləri, zabitləri, ordusu var”.

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 10 iyul 2024-cü il №50 (2861) <https://mod.gov.az> Qiyməti 30 qəpik

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham ƏLİYEV:

Türk dövlətlərinin rəhbərlərinin azad edilmiş torpaqlara səfərləri qardaşlıq həmrəyliyinə təzahürüdür

İyulun 6-da Şuşada Türk Dövlətləri Təşkilatının Dövlət başçılarının qeyri-rəsmi Zirvə görüşü keçirilib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şavkat Mirziyoyev, Qırğız Respublikasının Prezidenti Sadır Japarov, Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Kasım-Jomart Tokayev, Macarıstanın Baş naziri Viktor Orban, Türkiyə Respublikasının vitse-prezidenti Cevdet Yılmaz, Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinin Prezidenti Ersin Tatar, Türk Dövlətləri Təşkilatının Baş katibi Kubanıçbek Ömürəliyev Zirvə görüşündə iştirak ediblər.

Prezident İlham Əliyev Zirvə görüşündə iştirak edən dövlət və hökumət başçıları qarşılayıb.

Dövlətimizin başçısı tədbirdə çıxış edib.

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

- Hörmətli dövlət və hökumət başçıları.

Əziz dostlar.

Mən sizin hamınızı ürəkdən salamlayıram, Azərbaycana, Qarabağa "Xoş gəlmisiniz!"

Türk Dövlətləri Təşkilatının ildə bir dəfə qeyri-rəsmi Zirvə görüşünün keçirilməsi ilə bağlı təşəbbüsümü dəstəklədiyiniz və dəvətimizi qəbul edərək Şuşa şəhərinə gəldiyiniz üçün təşəkkür edirəm.

Türk ölkələri ilə əlaqələrin genişləndirilməsi, Türk dünyasının və Türk Dövlətləri Təşkilatının gücləndirilməsi Azərbaycanın xarici siyasətinin prioritet istiqamətidir. Azərbaycan həmişə Türk dünyasının sıx birləşməsi, onun siyasi, iqtisadi və hərbi qüdrətinin artması, global arenada güc mərkəzinə çevrilməsi naminə söylər göstərmişdir.

Türk Dövlətləri Təşkilatı dünya miqyasında güc mərkəzlərinin birinə çevrilməlidir. Biz böyük coğrafi məkanı əhatə edirik, üzv ölkələrdə müsbət demoqrafik dinamika müşahidə olunur, hərbi potensialımız döyüş meydanlarında özünü dəfələrlə göstərmişdir. Zəngin təbii resurslarımız, onların nəqli üçün müasir infrastruktur, Mərkəzi Asiyanı, Qafqazı Aralıq və Qara dəniz limanları ilə birləşdirən nəqliyyat dəhlizləri, zəngin və qədim tariximiz, mədəniyyətimiz bizim böyük sərvətimizdir. Xalqlarımızın ənənəvi dəyərlərə sadıqlığı və eyni etnik köklərə malik olmaları ölkəmizi sıx birləşdirir. XXI əsr Türk dünyasının inkişafı əsri olmalıdır.

Keçən il sentyabrın 20-də Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam bərpa edəndən sonra Şuşada keçirilən bu Zirvə görüşü rəmzi mənə daşıyır.

Qarabağın tacı Şuşa şəhəri həmişə Azərbaycanın və regionun mədəni, ictimai-siyasi həyatının mühüm mərkəzlərindən biri olmuşdur.

Şuşanın 1992-ci ilin mayında Ermənistan tərəfindən işğal edilməsi Azərbaycan xalqının böyük faciəsi idi. Azərbaycan xalqı bu işğalla heç vaxt barışmamış, həmişə Şuşaya və işğal altında olan digər ərazilərimizə qayıtmaq arzusu ilə yaşamış və buna nail olmuşdur.

2020-ci ildə 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı Azərbaycan Ordusu döyüş meydanında 300-dən çox şəhər və kəndi Ermənistanın təxminən 30 il davam edən işğalından azad etmişdir. 2020-ci il noyabrın 8-də Şuşanın işğaldan azad edilməsindən sonra Ermənistan kapitulyasiya aktına imza atmağa məcbur olmuş və beləliklə, İkinci Qarabağ müharibəsi başa çatmışdır. Hər il noyabrın 8-i Azərbaycanda Zəfər Günü kimi qeyd edilir.

Sərəncamımla 2021-ci ildə Şuşa şəhəri "Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı" elan olundu. Qarabağ xanı Pənahəli xan tərəfindən Şuşanın təməlinin qoyulmasının 270-ci ildönümü ilə əlaqədar 2022-ci il Azərbaycanda "Şuşa ili" elan edilmişdir. TÜRKSOY tərəfindən Şuşa şəhəri 2023-cü il üçün "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı", ICESCO tərəfindən isə 2024-cü il üçün "İslam dünyasının mədəniyyət paytaxtı" elan olunmuşdur.

Qardaşım Rəcəb Tayyib Ərdoğan ilə Azərbaycan və Türkiyənin rəsmi mütəfəqqiyyətinin əsasını qoyan Şuşa Bəyannaməsi də 2021-ci ildə məhz Şuşada imzalanmışdır. Bu gün Qarabağ Bəyannaməsi də Şuşada imzalanacaq.

Hörmətli həmkarlar, bu gün Qarabağ və Şərqi Zəngəzurd "Böyük Qayıdış" Proqramı icra olunur. Ermənistan işğal dövründə bu ərazilərdə bütün

şəhər və kəndləri yerlə-yeksan etmişdir. İndi isə bu torpaqlara heyat qayıdır.

"Böyük Qayıdış" Proqramının icrası çərçivəsində bu günə qədər 8 minə yaxın keçmiş məcburi köçkün Laçın, Füzuli, Şuşa, Xocalı şəhərlərinə və dörd kəndə qayıdıb. Bu ilin sonuna qədər 20 min insan azad edilmiş torpaqlara qayıdacaq.

Türk dövlətlərinin rəhbərlərinin azad edilmiş torpaqlara səfərləri qardaşlıq həmrəyliyinə təzahürüdür. Türkiyə Prezidenti Şuşa, Füzuli, Zəngilan və Cəbrayıla, Özbəkistan və Qazaxıstan prezidentləri Şuşa və Füzuliyə, Qırğızıstan Prezidenti Füzuli və Ağdama səfərlər etmişlər.

Fürsətdən istifadə edərək, qardaşlığımızın rəmzi olan məktəb və yaradıcılıq mərkəzinə və eləcə də tikiləcək məktəblərə görə qardaş ölkələrin dövlət və hökumət başçılarına bir daha təşəkkürümü bildirirəm.

Əziz dostlar, hesab edirəm ki, Türk Dövlətləri Təşkilatının cari büdcəsi və strukturu bizim birlikdə nəzərdə tutduğumuz hədəflərin reallaşdırılması üçün yetərli deyil. Buna görə, Azərbaycan bu günlərdə Katibliyin hesabına 2 milyon ABŞ dolları məbləğində vəsait köçürmüşdür.

Şərqi-Qərb nəqliyyat dəhlizinin genişləndirilməsi qarşımızda duran prioritet məsələlərdən biridir.

Orta Dəhlizin ayrılmaz bir

hissəsi olan Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun illik yükəşirə qabiliyyəti Azərbaycanın əlavə və sərmayəsi nəticəsində 1 milyondan 5 milyon tona çatdırılıb.

Xəzər dənizində 50-dən çox ticarət gəmisi olan Azərbaycan Türk dövlətləri üçün önəmli tranzit xidmətləri göstərir. Artan yükdaşımalarını nəzərə alaraq, hazırda Bakı gəmiqayırma zavodunda 6 gəmi inşa edilir. Gələn il ölkəmizin 9-cu Beynəlxalq Hava Limanı Laçında istismara veriləcək. Ələt Beynəlxalq Ticarət Limanının yükötürmə qabiliyyəti 15 milyon tondan 25 milyon tona qədər genişləndiriləcək.

Bu ilin may ayında İstanbulda Türk İnvestisiya Fondunun təsis iclasının keçirilməsi iqtisadi əlaqələrimizin daha da dərinləşməsinə xidmət edən növbəti uğurlu addımdır. İnanıram ki, Fond vasitəsilə bir çox sahələrdə birgə layihələrə sərmayə qoyulacaqdır.

Enerji sahəsində strateji tərəfdaşlığımız, o cümlədən bərpaolunan enerji və enerji səmərəliliyi sahəsində əməkdaşlığımız çox əhəmiyyətlidir.

Xəzər dənizi vasitəsilə Azərbaycan ərazisindən Avropa və Asiya arasında fiber-optik telekommunikasiya marşrutu yaratmaq məqsədi daşıyan "Rəqəmsal İpək Yolu" layihəsi də mühüm təşəbbüslərdən biridir.

Bildiyiniz kimi, bu il Azərbaycan COP29 konfransına ev sahibliyi edəcək. Fürsətdən istifadə edərək sizin hər birinizi bir daha COP29-a dəvət edirəm. COP29-a sədrlik və bu tədbirin Bakıda keçirilməsi beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən ölkəmizə olan böyük etimadın bariz nümunəsidir. 200-ə yaxın ölkə bizim namizədliyimizi yekdilliklə dəstəkləmişdir. Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatında 4 il sədrliyi dövründə əldə etdiyi təcrübədən istifadə edərək inkişaf etmiş və inkişaf etməkdə olan ölkələr arasında həmrəyliyin gücləndirilməsi, konsensusa nail olunması üçün söylərini əsirgəməyəcək.

Əminəm ki, bu gün imzalayacağımız Qarabağ Bəyannaməsi, qəbul etdiyimiz qərarlar Türk dünyasının həmrəyliyinə və eyni zamanda, Türk Dövlətləri Təşkilatının beynəlxalq nüfuzunu daha da gücləndirəcəkdir.

(Ardı 2-ci səhifədə)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham ƏLİYEV:

Türk dövlətlərinin rəhbərlərinin azad edilmiş torpaqlara səfərləri qardaşlıq həmrəyliyinə təzahürüdür

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Sonra digər dövlət və hökumət başçıları çıxış ediblər.

Türk Dövlətləri Təşkilatının hazırkı sədri, Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti **Kasım-Jomart Tokayev** Azərbaycan ilə Ermənistan arasında sülhün bərqərar olması istiqamətində atılan addımları xüsusi vurğulayaraq deyib: "Ümumiyyətlə, istənilən münaqişə və qarşıdurmanı həll etməyin bir yolu var. Bu, konstruktiv dialoqdur. Bu mənada, sədrliyimiz çərçivəsində biz vasitəçiliyə xüsusi diqqət yetiririk. Mən Azərbaycan ilə Ermənistan arasında sülhün bərqərar olması istiqamətində müsbət tendensiyanı vurğulamaq istədim. Biz barışıqqa yönəlmiş addımları alqışlamalıyıq. Biz Bakı və İrevan arasında sülh danışıqları üçün platformamızı təklif etməyə hər zaman hazırıq".

Trans-Xəzər beynəlxalq nəqliyyat marşrutunun əhəmiyyətini vurğulayan **Qazaxıstan Prezidenti** bildirib: "Trans-Xəzər beynəlxalq nəqliyyat marşrutunun bütün potensialı istifadə olunmalıdır. Bu gün bu istiqamətdə konteyner daşımalarının həcmi kəskin şəkildə artıb. Biz nəqliyyat daşımalarının vaxtını azaltmaq üçün multimodal rəqəmsal platforma, rəqəmsal ticarət dəhlizi yaratmışıq. Bu istiqamətdə Azərbaycanla sıx əməkdaşlıq edirik".

Prezident **Kasım-Jomart Tokayev** COP29-da fəal iştirak edəcəklərini diqqətə çatdıraraq vurğulayıb: "Biz iqlim məsələləri ilə bağlı Türk dünyası ilə əməkdaşlığı gücləndirməyə hazırıq. Bununla əlaqədar biz bu il Azərbaycanda keçiriləcək COP29 iqlim konfransının işində fəal iştirak etməyi planlaşdırırıq".

Sonra Qırğız Respublikasının Prezidenti **Sadır Japarov** çıxış edərək deyib: "Hörmətli cənab Prezident. Hörmətli dövlət başçıları. Hörmətli Baş katib. Hörmətli tədbir iştirakçıları və qonaqlar. Türkdillil dövlətlərin qeyri-rəsmi Zirvə görüşündə sizi görməkdən məmnunam. Görüşümüz Azərbaycanın Qarabağ bölgəsinin rəmzi və incisi olan, türk xalqlarının birliyinin və həmrəyliyinin yeni rəmzi olan tarixi Şuşa şəhərində keçirilir. İlk növbədə, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, hörmətli İlham Heydər oğlu Əliyevə ənənəvi qonaqpərvərliyə və yüksək səviyyəli hazırlığa görə dərin minnətdarlığımızı ifadə etmək istəyirəm".

Azərbaycanın noyabrda COP29-a uğurla sədrlik edəcəyinə əminliyini ifadə edən **Qırğızıstan Prezidenti** bildirib: "Sevindirici haldır ki, bu ilin noyabr ayında qardaş Azərbaycan ən vacib global forumlardan birinə - BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına - COP29-a ev sahibliyi edəcək. Əminəm ki, Azərbaycanın COP29-a sədrliyi qarşından gələn konfransın gündəliyində duran məsələlərin, o cümlədən iqlim maliyyələşməsinin əhəmiyyətli dərəcədə irəliləyə apara biləcək".

Qırğızıstan Prezidenti Azərbaycanla və təşkilata üzv olan digər ölkələrlə bərpaulunan enerji sahəsində əməkdaşlıqda maraqlı olduqlarını vurğulayaraq qeyd edib: "Azərbaycanın bərpaulunan enerji mənbələrini, o cümlədən COP29-a sədrliyi çərçivəsində fəal inkişaf etdirdiyini və təşviq etdiyini nəzərə alaraq, biz Azərbaycan tərəfinə və ümumilikdə üzv dövlətlərə bərpaulunan enerji mənbələri ilə bağlı birgə layihələrə həyata keçirmək üçün çağırış edirik".

* * *

Tədbirin yüksək səviyyədə təşkilinə görə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə ünvanlanan təşəkkürlərə səmimi-qəlbədən qoşulduğunu bildiren Özbəkis-

tan Respublikasının Prezidenti **Şavkat Mirziyoyev** deyib: "Sizinlə Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtlarından biri olan Şuşa şəhərində görüşməyimizin dərin mənası var. Gözəl Qarabağın incisi sayılan bu müqəddəs şəhər Azərbaycan xalqının cəsəretini, bənzərsiz mətənətini, əsl igidliyini və birliyini açıq

şəkildə göstərən tarixi Zəfərin parlaq rəmzidir. XX əsrin böyük siyasi və dövlət xadimi, müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu möhtərəm Heydər Əliyevin sözləri ilə desək, Şuşasız Qarabağ, Qarabağsız Azərbaycan yoxdur. Beləliklə, bu unikal şəhər təkcə Azərbaycan xalqının deyil, bütün türk xalqlarının qəlbində xüsusi ehtiram və qürur, ictimaiyyətə duyulan oyaqdır. Hazırda tarixi ədalətin bərpa olunduğu bir zamanda və Azərbaycanın azad etdiyi Qarabağda hörmətli İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə aparılan nəhəng quruculuq işlərinin, memarlıq və mədəni abidələrin bərpası istiqamətində genişmiqyaslı tədbirlərin əyani şahidi oluruq. Sizin kimi dəyərli qardaşımızın belə möhtəşəm işləri yaxın dostlarımız olaraq bizləri sonsuz dərəcə sevindirir və qürurlandırır. Birgə söylərimiz və xüsusi marağımızla bu bənzərsiz şəhərin nümunəsində bütün Qarabağın gələcəkdə əbədi dostluğumuzun həqiqi rəmzinə çevriləcəyinə inanırıq".

Beş il əvvəl məhz Azərbaycanda Türk Dövlətləri Təşkilatına üzv olduqlarını xatırladan Özbəkistan Prezidenti bildirdi ki, ötən qısa dövrdə üzv ölkələrə 30-dan çox önəmli sahədə qarşılıqlı faydalı və çoxşaxəli əməkdaşlıq qurulub. Bu Zirvə görüşünün global risk və təhdidlərin artdığı, qarşılıqlı inam böhranının daha da dərinləşdiyi bir vaxtda reallaşdığını söyləyən **Şavkat Mirziyoyev** qeyd edib: "Belə bir qarışıq vəziyyətdə əbədi qardaşlıq ruhundan güc alan əlaqələrimizi keyfiyyətə yeni səviyyəyə yüksəltməyi, birgə yanaşmalar-

la inkişaf etdirməyi zaman tələb edir. Bu baxımdan, bugünkü görüşün nəqliyyat, qarşılıqlı əlaqələr və iqlim fəaliyyəti vasitəsilə davamlı bir gələcək inşa etmək mövzusunda keçirilməsi böyük önəm daşıyır".

Özbəkistan Prezidenti bu ilin noyabrında Bakıda keçiriləcək BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına (COP29) da toxundu, bu tədbirin bütün ölkələrimiz üçün böyük tarixi hadisə olduğunu vurğulayıb. "İqlim dəyişikliyi məsələsində dünya liderlərinin uğurlu bir görüş keçirmələrini səmimi-qəlbədən diləyirik. Biz bu nüfuzlu tədbirə fəal şəkildə qatılmağa və bu məsələdə Azərbaycana mümkün olan hər cür yardımı göstərməyə hazırıq", - deyərək **Şavkat Mirziyoyev** əlavə edib.

* * *

Türkiyə Respublikasının vitse-prezidenti **Cevdet Yılmaz** Zirvə görüşünün iştirakçılarına müraciətlə deyib: "Sizləri cənab Prezidentimiz Rəcəb Tayyib Erdoğanın adından ehtiramla salamlayıram. Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtlarından biri - Qarabağın incisi azad Şuşada olmaqdan böyük məmnunluq duyuram. Can Azərbaycana və hörmətli cənab Prezident İlham Əliyevə ev sa-

yük önəm daşıyır. Bu xətlərin açılması regional əməkdaşlığı gücləndirərək Orta Asiya, Qara dəniz və Xəzər dənizi hövzələri də daxil olmaqla, bütün Türk dünyası üçün böyük imkanlar yaradacaq, yeni fərsətlər doğuracaq.

Beynəlxalq təşkilatların onilliklər ərzində Azərbaycana qarşı ədalətsizliyə göz yummasına baxmayaraq, Azərbaycan xalqı cənab Prezident İlham Əliyevin qətiyyətli liderliyi ilə öz qəhrəmanlığı sayəsində haqqını bərpa etdi. Birinci Qarabağ müharibəsi nəticəsində öz yurdlarından didərgin salınan bir milyon azərbaycanlı qardaşımız üçün səsinə çıxarmayan dövlətlərin bu gün haqsız və əsassız ittihamlarla qardaş Azərbaycanı hədəfə alması əsla qəbul edilə bilməz. Türk dünyası olaraq bu əsassız ittihamlara qarşı Azərbaycan güclü dəstək verməyimiz qardaşlığımızın olduğu kimi, ədalətin də zərurətidir.

Türk dünyasının hörmətli liderləri, global səviyyədə yaşanan proseslər enerji təhlükəsizliyinin və enerji sahəsində əməkdaşlığın önəmini bir daha ortaya qoyub. Resurslarla zəngin və əlverişli coğrafi mövqedə yerləşən türk dövlətlərinin rolu bu baxımdan mühüm önəm daşımaqdadır. Şərq ilə Qərbi bir-biri ilə birləşdirən genişmiqyaslı enerji infrastrukturunu layihələrini birlikdə uğurla həyata keçiririk. Azərbaycan ilə bu sahədə həyata keçirdiyimiz layihələr həqiqətən nümunədir. Başda türkmən təbii qazı olmaqla, Xəzərin digər tərəfindəki resursların Türkiyəyə və Avropaya daşınması həm bizlərin milli rifahına, həm də Avropanın enerji təhlükəsizliyinə töhfə verəcək. Türk Dövlətləri Təşkilatının nəzdində enerji mexanizminin qurulmasından məmnunluq duyuruq. Bu çərçivədə ortaq layihələrin inkişaf etdirilməsinə dəstəkləməkdəyik".

Çıxışında Azərbaycanın bu ilin noyabrında COP29-a ev sahibliyi etməsinin əhəmiyyətini xüsusi vurğulayan **Türkiyənin vitse-prezidenti** bildirib: "Azərbaycanın Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına - COP29-a ev sahibliyi etməsindən böyük məmnunluq duyuruq. Xüsusilə iqlim maliyyələşməsi mövzusunda mühüm qərarların qəbul ediləcəyi bu konfransa hazırlıq prosesində bir çox mövzularda sıx əməkdaşlığımızı və dəstəyimizi davam etdirəcəyik. Azərbaycanın COP29-a ev sahibliyi regional əməkdaşlıq baxımından da böyük önəm daşıyır. Bu baxımdan, Azərbaycanın konfransda Türk Dövlətləri Təşkilatının bir təşəbbüsünə yer verilməsi və ya ortaq bir tədbirin keçirilməsi ilə bağlı təklifini məmnunluqla qarşılayırıq".

Şuşadakı Zirvə görüşündə Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinin də təmsil olunmasının önəmini qeyd edən **Cevdet Yılmaz** deyib: "Bu gün Şuşada Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinin Prezidenti hörmətli Ersin Tatarı aramızda görməkdən böyük məmnunluq duyuruq. Cənab Prezident İlham Əliyevə göstərdiyi həssaslığa görə təşəkkürümüzü ifadə edirik. Cənab Tatarın qarşısındakı Bişkek Zirvə görüşünə də qatılmasını arzu edirik və bu məsələdə Sizlərin dəstəyini gözləyirik".

Türkiyənin vitse-prezidenti tədbirin yüksək səviyyədə təşkilinə görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını ifadə edərək vurğulayıb: "Bu gün imzalana-cıq Qarabağ Bəyannaməsinin də yeyirli olmasını arzu edirəm. Sizi ehtiramla salamlayıram, ev sahibi Can Azərbaycana, çox hörmətli cənab Prezident İlham Əliyevə təşəkkürlərimi bildirirəm. Təşkilatın üzvləri olan dost və qardaş ölkələrin xalqlarına sevgilərimi çatdırıram".

(Ardı 3-cü səhifədə)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham ƏLİYEV:

Türk dövlətlərinin rəhbərlərinin azad edilmiş torpaqlara səfərləri qardaşlıq həmrəyliyinə təzahürüdür

(Əvvəli 2-ci səhifədə)

Zirvə görüşündə çıxış edən Macarıstanın Baş naziri **Viktor Orban** Şuşada keçirilən bu mötəbər tədbirə dəvətə görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirərək deyib: "İlk növbədə, icazə verin, Prezident Əliyevə Şuşada, bu şəhərdə bizi qəbul etdiyinə və sizi burada görmək imkanı yaratdığına görə minnətdarlığımı bildirirəm. Hazırda regionda minlərlə insana sülh şəraitində yaşamaq imkanı verdiyinə görə Prezident Əliyevə dərin ehtiramımızı bildiririk. Arzu edirik ki, bu fürsət ən qısa zamanda Avropada da əldə edilsin."

Hazırda müharibənin nəticəsində dünyanın müxtəlif bölgələrə bölünməsi risklərinin olduğunu vurğulayan **Viktor Orban** bildirib: "Kədarlı tarixi təcrübələrimizə əsaslanaraq, sülhə hörmət naminə global əməkdaşlığı bərpa etmək üçün ünsiyyət və qarşılıqlı fəaliyyət dövrünə üstünlük verərdik. Bu mübarizədə sizə güvənirik. Biz Türk Dövlətləri Təşkilatına Qərb ilə Şərqi arasında əməkdaşlıq üçün çox vacib bir təşkilat kimi baxırıq."

Baş nazir **Viktor Orban** çıxışında Macarıstanın Avropa İttifaqına sədrliyinin prioritetlərindən danışmış, yüksək qonaqpərvərliyə görə Prezident İlham Əliyevə bir daha təşəkkürünü bildirib.

Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinin Prezidenti **Ersin Tatar** Şuşadakı tarixi Zirvə görüşünə dəvətə görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirərək deyib: "Türk Dövlətləri Təşkilatının Dövlət başçılarının Şuşa Zirvə görüşündə çıxış etməkdən duyduğum böyük xoşbəxtliyi və məmnunluğu sizinlə bölüşmək istəyirəm. Türk dünyasının mənəvi paytaxtı Şuşada, azad olunmuş bu gözəl torpaqlarda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin ev sahibliyi ilə bu Zirvə görüşündə aranızda olmaqdan duyduğum böyük məmnuniyyəti təkrar bildirmək istəyirəm. Əvvəlcə, bu günə qədər Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinə verdiyi böyük dəstəyə və bizi Şuşa Zirvəsinə dəvət etdiyinə görə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə çox təşəkkür edirəm."

Şuşanın tarixi əhəmiyyətini vurğulayan **Ersin Tatar** bildirib: "Azərbaycan xalqının ənənələrinin bir rəmzi olan, zəngin və görkəmli tarixə sahib Şuşa dünya mədəniyyət xəzinəsinə böyük töhfələr vermiş, bir çox məşhur sənətkar, musiqiçi, memar, rəssam və yazıçının yetişdiyi qədim şəhərdir. Uzun illər erməni işğalı altında qalan Şuşa 2020-ci il sentyabrın 27-də başlayan 44 günlük Vətən müharibəsində Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qəhrəman Azərbaycan Ordusu tərəfindən həmin il noyabrın 8-də azad edilib. Qarabağda 30 il davam edən işğal Can Azərbaycanın Vətən müharibəsindəki Qələbəsinə son qatmışdır. Bu tarixi Zəfərdən böyük qürur və sevinc duyuruq. Qarabağ, o cümlədən Şuşa 44 günlük Vətən müharibəsində və sonra yaşanan hadisələr baxımından Türk dünyasında birlik və bərabərliyin rəmzinə çevrilib."

"Ən böyük gücümüz Türk dünyasının birlik, bərabərlik və həmrəyliyi", - söyləyən **Ersin Tatar** vurğulayıb: "Bir araya gələndə, həmrəy olanda nələrdə edəcəyimizi göstərmişik. Bu baxımdan, Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinin Türk dünyasının ayrılmaz hissəsi olaraq bu gün qədim Şuşada təmsil olunması son dərəcə önəmli və tarixi hadisədir."

Türk Dövlətləri Təşkilatının Baş katibi **Kubaniçbek Ömürəliyev** Azərbaycanın təşkilatın inkişafına verdiyi töhfəni vurğulayıb və COP29-un ölkəmizdə keçirilməsi münasibətilə təbriklərini çatdıraraq deyib: "Mən, ilk növbədə, Naxçıvan Sazişinin 15 illiyi ilə əlaqədar İlham Heydər oğlu Əliyevə dərin minnətdarlığımı bildirmək istərdim. Təsədüf elə gətirib ki, Şuşa "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" elan edilib və bu görüşü burada keçirməyimiz rəmzi mənə kəsb edir."

Təşkilata üzv ölkələr arasında əməkdaşlığın inkişafında beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin əhəmiyyətinə toxunan **Baş katib** qeyd edib: "Orta Dəhliz global ticarətə həyatı əhəmiyyət kəsb edən arteriyə rolunu oynayır. İki ölkə arasında ən təhlükəsiz və ən qısa marşrut vəd edən bu dəhliz, sadəcə, yüklərin daşınması üçün yol deyil. Bu, iqtisadi artım, innovasiyalar və əməkdaşlıq üçün xilas kəməridir. Zəngəzur dəhlizi Şərqi-Qərbi və Şimali-Cənub nəqliyyat dəhlizləri arasında mühüm bağlantı olacaqdır."

Azərbaycanın COP29-a ev sahibliyi etməsinin önəmini vurğulayan **Kubaniçbek Ömürəliyev** deyib: "Mən qabaqcıl təşəbbüs olan və ən aktual məsələlərdən birinin müzakirəsi üçün bütün dünyadan minlərlə insanı bir araya gətirəcək COP29-a ev sahibliyi edəcəyi münasibətilə qardaş Azərbaycanı təbrik etmək istərdim."

Şuşa Zirvə görüşündə Türk Dövlətləri Təşkilatının fəaliyyətinin inkişafı üçün mühüm qərarın qəbul olunduğunu qeyd edən **Baş katib** vurğulayıb: "Türk Dövlətləri Təşkilatının 10-cu Sammitində dövlət başçıları heyətin və büdcəmizin artırılması təklifini dəstəklədik. Sizin bu gün qeyd olunan məsələlərlə bağlı qəbul etdiyiniz qərar, sözsüz ki, təşkilatımızı daha da gücləndirəcək. Bu mənada biz Azərbaycan Prezidenti Zati-aliləri cənab Əliyevin qeyd etdiyi kimi, Azərbaycanın verdiyi töhfəni - büdcəmizə 2 milyon ABŞ dollarının ayrılmasını yüksək qiymətləndiririk."

Zirvə görüşü çərçivəsində Qarabağ Bəyannaməsinin imzalanmasının önəminə toxunan **Kubaniçbek Ömürəliyev** bildirib: "Hesab edirəm ki, Zati-aliləriniz tərəfindən bu gün imzalanacaq Qarabağ Bəyannaməsi qardaşlıq əlaqələrinin daha da dərinləşməsi istiqamətində növbəti mühüm addım olacaqdır."

Türk Dövlətləri Təşkilatının Ağsaqqallar Şurasının sədri **Binəli Yıldırım** çıxış edərək deyib: "Bu gün Şuşada - tarixi şəhərdə, mədəniyyət paytaxtında Türk Dövlətləri Təşkilatının Zirvə görüşünün keçirilməsinin ayrı bir tarixi önəmi var. Şuşanın işğaldan azad edilməsindən sonra - 2021-ci ilin iyununda cənab Prezidentimizlə birlikdə burada idik və Şuşa Bəyannaməsinin imzalanmasında iştirak etdik. Həmin gündən indiyədək Şuşadakı dəyişiklikləri böyük heyranlıq və diqqətlə izləyirəm. O vaxt gördüyüm yerlə-yeksan olunmuş bir şəhər yenidən dirçəlir. Bunun üçün çox hörmətli cənab Prezident İlham Əliyevə təşəkkür edirəm."

Qardaş ölkələrimizin birlikdə mühüm layihələr həyata keçirməsindən danışan **Binəli Yıldırım** bildirib: "Bu məsələdə bir daha möhtərəm cənab Prezidentə təşəkkür edirəm, 2004-cü ildə birlikdə fikir olaraq planlaşdır-

dığımız Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun tikintisinin reallaşdırılmasında hörmətli Prezidentimiz böyük bir liderlik etdi. Gürcüstanın layihə ilə bağlı tərəddüdlərinin aradan qaldırılmasında hörmətli Prezidentimizin mühüm töhfələri oldu. Bakı-Tbilisi-Qarsın reallaşması bu gün Orta Dəhlizin çatışmayan halqasının təməllənməsi deməkdir və bu dəhlizdən artıq daha səmərəli istifadə olunmasına imkan yaradıb. 2030-cu ilə qədər bu marşrutla yükdaşımalara 11 milyon tona çatdırmağımız mümkündür. Bunun üçün bezi addımlar atılmalıdır."

Binəli Yıldırım Zirvə görüşünün çox mühüm mövzuya həsr olunduğunu vurğulayaraq deyib: "Şuşa Zirvə görüşündə göstərdiyiniz mehriban qarşılanma və ev sahibliyi üçün Zati-alinizə, heyətinizə bir daha təşəkkür edirəm. Bu tədbirdə Orta Dəhlizin əsas mövzu olaraq seçilməsi təşkilatımızın gələcəyinə və ortaq hədəflərimizə - "Türk dünyasına baxış-2040" sənədində qarşıya qoyulan məqsədə çatmaqla bağlı strateji planımız baxımından çox uyğun işdir. Bunu burada sizlərlə bölüşmək və bu dəhlizin daha da inkişafını təmin etmək üçün həyata keçiriləcək işləri ifadə etməkdən böyük məmnunluq duydum. Bu fürsəti mənə verdiyiniz üçün bir daha təşəkkür edir, hamınıza ehtiramımı bildirirəm."

Sonra Şuşa Zirvə görüşündə "Türk Dövlətləri Təşkilatının Katibliyinin heyətinin və büdcəsinin artırılmasına dair qərar" imzalanıb.

Zirvə görüşünə yekun vuran Prezident **İlham Əliyev** deyib:

- Əziz dostlar, Bu gün biz Türk dünyasının birliyi bir daha təsdiqlədik. Birgə həyata keçirdiyimiz layihələrin icrasına yeni təkən verdik.

Noyabrda Bakıda keçiriləcək COP29 ilə əlaqədar iqlim dəyişikliyinə mənfi fəsadları ilə mübarizədə birgə fəaliyyət göstərməyin vacibliyini vurğuladıq.

Tarixən dünya sivilizasiyasına böyük töhfələr vermiş türk sivilizasiyasının tədqiq və təşviq edilməsi, Türk Dövlətləri Təşkilatının digər beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələrinin genişləndirilməsinin əhəmiyyətini bir daha qeyd etdik.

Əminəm ki, bugünkü müzakirələr, qəbul etdiyimiz qərarlar Türk Dövlətləri Təşkilatının gücləndirilməsi işinə öz töhfəsini verəcəkdir.

Fürsətdən istifadə edərək, hazırda Türk Dövlətləri Təşkilatına sədrlik edən Qazaxıstan Prezidenti hörmətli Kasım-Jomart Tokayevə təşəkkürümü bildirirəm. Əminəm ki, qarşıdan gələn Bişkek Zirvə görüşündə səmərəli və nəticəyönümlü müzakirələrimizi davam etdirəcəyik.

İndi isə sizi Qarabağ Bəyannaməsinə imzalamağa dəvət edirəm.

Daha sonra Türk Dövlətləri Təşkilatının qeyri-rəsmi Zirvə görüşünün Qarabağ Bəyannaməsinin imzalanması mərasimi olub.

Sonda birgə foto çəkdirilib.

İyulun 6-da Şuşada Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin adından Türk Dövlətləri Təşkilatı dövlət və hökumət başçılarına şərafətli nahar verilib.

AZƏRTAC-in materialları əsasında

Şuşada Türk Dövlətləri Təşkilatının Dövlət başçılarının qeyri-rəsmi Zirvə görüşündə Qarabağ Bəyannaməsi imzalanıb

Xəbər verdiyimiz kimi, iyulun 6-da Şuşada "Türk Dövlətləri Təşkilatının qeyri-rəsmi Zirvə görüşünün Qarabağ Bəyannaməsi" imzalanıb.

AZƏRTAC Bəyannaməni təqdim edir:

"Türk Dövlətləri Təşkilatının qeyri-rəsmi Zirvə görüşünün Qarabağ Bəyannaməsi"

Türk Dövlətləri Təşkilatının (bundan sonra TDT adlandırılacaq) "Nəqliyyat, bağlantı və iqlim fəaliyyəti vasitəsilə dayanıqlı gələcəyin qurulması" mövzusunda qeyri-rəsmi Zirvə görüşü Azərbaycan Respublikasının təşəbbüsü ilə 2024-cü il iyulun 6-da Şuşada keçirilmişdir.

Görüşə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri İlham Əliyev ev sahibliyi etmişdir. Görüşdə Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri Kasım-Jomart Tokayev, Qırğız Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri Sadır Japarov, Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri Şavkat Mirziyoyev, Türkiyə Respublikasının Vitseprezidenti Zati-aliləri Cevdet Yılmaz, Macarıstanın Baş naziri Zati-aliləri Viktor Orban, Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinin Prezidenti Zati-aliləri Ersin Tatar, eləcə də Türk Dövlətləri Təşkilatının Baş katibi Zati-aliləri Kubaniçbek Ömürəliyev iştirak etmişlər.

Türk Dövlətləri Təşkilatının dövlət başçıları,

Türk dünyasını regionda və dünyada sülh, təhlükəsizlik, sabitlik, inkişaf və tərəqqi ideyalarına sadıq olan türk xalqlarının ortaq etnik köklər, tarix, dil, mədəniyyət, ənənələr və dəyərlərinə söykənən ailə olduğunu hesab edərək;

Türk xalqlarının qitə miqyasında töhfələrini, global siyasət, iqtisadiyyat və sivilizasiyaların inkişafında tarix boyu oynadığı rolunun ən yüksək dəyəri vurğulayaraq; Bəşəriyyət tarixində Türk xalqlarının siyasi, iqtisadi və bəşəri nailiyyətlərinə əsaslanaraq;

2023-cü il noyabrın 3-də "TÜRKTİME" şüarı altında keçirilmiş, TDT-nin gələcək transformasiyasında və Türk dünyasının inteqrasiyası səylərində, eləcə də onların xalqlarının birlik və rifahının gücləndirilməsində növbəti mühüm mərhələ olan TDT-nin yubiley - Astana Zirvə görüşünün uğurlu təşkilinə görə Qazaxıstan Respublikasının sədrliyini dəyərləndirərək;

TDT-nin yaradılmasına dair Naxçıvan Sazişinə uyğun olaraq, Dövlət Başçıları Şurasının (DBŞ) müntəzəm görüşləri ilə yanaşı, ildə bir dəfə DBŞ-nin qeyri-rəsmi görüşlərinin keçirilməsi ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri İlham Əliyevin təklifini alqışlayaraq;

Geniş Türk dünyasından olan xalqların bir araya gətirilməsində Şuşa şəhərinin mənəvi əhəmiyyətini qəbul edərək, Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin tam bərpasından sonra Şuşada keçirilən görüşün Türk xalqlarının birliyinin, onların sülhə və ədalətə sadiqliyinin bariz təzahürü olduğunu bəyan edərək;

Yüz minlərlə azərbaycanlı keçmiş məcburi köçkünün öz ata-baba yurdlarına qayıdışı üçün şərait yaradacaq genişmiqyaslı minatəmizləmə fəaliyyəti və humanitar minasızlaşdırma səyləri də daxil olmaqla, işğaldan azad edilmiş torpaqların yenidən qurulması və bərpası səylərində Azərbaycan hökuməti və xalqı ilə həmrəyliklərini ifadə edərək;

Türk dövlətləri arasında sabit və çoxşaxəli əlaqələrin inkişafına, o cümlədən iqlim fəaliyyəti vasitəsilə sağlamlıq planetin qorunmasına yönəlmiş birgə səylərlə davamlı gələcəyin mümkün olduğunu təsdiq edərək;

(Ardı 4-cü səhifədə)

Şuşada Türk Dövlətləri Təşkilatının Dövlət başçılarının qeyri-rəsmi Zirvə görüşündə Qarabağ Bəyannaməsi imzalanıb

(Əvvəli 3-cü səhifədə)

Dünyanın üzleşdiyi hazırkı geosiyasi və təhlükəsizlik çağırışlarının türk dövlətlərinin vahid güc kimi çıxış etməsini tələb etdiyini və qarşılıqlı maraq kəsb edən regional və beynəlxalq məsələlərlə bağlı mütəmadi məsləhətləşmələrin aparılmasının zəruriliyini etiraf edərək,

Bəyan etdilər ki, onlar:

1. TDT-nin qeyri-rəsmi Zirvə görüşünün 2023-cü ildə "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" olmuş Şuşa şəhərində keçirilməsinin tarixi dəyərini vurğulayırlar;

2. Strateji tərəfdaşlığın daha da möhkəmləndirilməsi və dərinləşdirilməsi, TDT-nin kollektiv strategiyasının formalaşdırılması üçün siyasi, iqtisadi, nəqliyyat, müdafiə sənayesi, humanitar, təhsil və mədəniyyət sahələrində türk dövlətlərinin tam potensialından və imkanlarından istifadə edilməsinin vacibliyini bir daha vurğulayırlar;

3. Türk dövlətlərinin global miqyasda potensialı nəzərə alınmaqla daha iddialı məqsədlərin qarşıya qoyulmasının, birgə səylərin artırılması və strateji əhəmiyyətli regional layihələrin həyata keçirilməsi yolu ilə dayanıqlı gələcəyin qurulması baxımından TDT-nin vəzifə və məqsədlərinin səmərəli həyata keçirilməsi üçün müvafiq mexanizmlər və qaydaların tətbiqinin zəruriliyini qeyd edirlər;

4. Türk dövlətlərinin regionda və dünyada global ticarətin və iqtisadiyyatın inkişafında əvəzsiz rolunu nəzərə alınmaqla, müvafiq nəqliyyat infrastrukturunun və səmərəli transregional dəhlizlərin yaradılması yolu ilə türk dövlətləri arasında bağlılığın daha da inkişaf etdirilməsinin vacibliyini vurğulayırlar;

5. Ticarət həcmələrini artırmaq, limanlara, dəmir yollarına, avtomobil yollarına və logistika qovşaqlarına infrastruktur investisiyalarını cəlb etməklə dayanıqlı inkişaf, iqtisadi rifah və beynəlxalq ticarət üçün təməl daşı kimi Avropa-Türkiyə-Cənubi Qafqaz-Mərkəzi Asiya-Çini birləşdirən Trans-Xəzər Beynəlxalq Şərq-Qərb Orta Dəhlizi vasitəsilə üzvlər arasında regional əlaqəni və inteqrasiyanı gücləndirmək, nəqliyyat əməliyyatlarını, gömrük prosedurlarını optimallaşdırmaq və rəqəmsallaşmanı əhatə etmək üçün üzv dövlətlər arasında sıx əməkdaşlığa çağırırlar;

Bu məqsədlə nəqliyyata məsul olan nazirlərə nəqliyyat və tranzit prosedurlarının optimallaşdırılması və rəqəmsallaşdırılması, daha çox yükdaşıma həcmünün artırılması məqsədilə özəl sektor üçün stimullaşdırıcı mexanizmlərin təqdim edilməsi və dəhliz boyu müntəzəm nəqliyyat xidmətlərinin yaradılması istiqamətində gələcək addımların atılmasını tapşırırlar;

6. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xəttinin modernləşdirilməsini, bu yolboyu mal və nəqliyyat vasitələrinə gömrük nəzarətinin sürətləndirilməsi ilə bağlı Azərbaycanın, Gürcüstanın və Türkiyənin üçtərəfli səylərini qiymətləndirirlər;

7. Bütün TDT regionunda beynəlxalq ticarətin, investisiya və tranzit potensialının artırılmasına da töhfə verəcək Qırğız Respublikasının Nazirlər Kabineti, Çin Xalq Respublikası Hökuməti və Özbəkistan Respublikası Hökuməti arasında 2024-cü il iyunun 6-da imzalanmış Çin-Qırğızistan-Özbəkistan dəmir yolu layihəsinin təşviqi istiqamətində birgə əməkdaşlıq üzrə tarixi Sazişi alqışlayırlar;

8. Regional ticarət həcminin davamlı artdığını məmnunluq hissi ilə qeyd edirlər, qarşıdan gələn illərdə ticarət həcminin həqiqi potensialına çatdırılması üçün konkret tədbirlərin görülməsi barədə razılığa gəlirlər, beynəlxalq öhdəliklərə riayət etməklə ticarətdə

texniki maneələrin aradan qaldırılmasının və DEPA (Rəqəmsal İqtisadiyyat üzrə Tərəfdaşlıq Sazişi) mətni üzrə müzakirələrin tamamlanmasının sürətləndirilməsinin vacibliyini vurğulayırlar;

9. İqlim dəyişikliyi və onun türk dövlətlərinin dayanıqlı inkişafına təsirlərinə birgə iqlim fəaliyyəti yolu ilə cavab verilməsində daha sıx əməkdaşlığın zəruriliyini vurğulayırlar;

10. Günəş, külək və su elektrik enerjisi kimi təmiz enerji mənbələrinin inteqrasiyasına diqqət yetirməklə dayanıqlı inkişafın təşviq edilməsi və rəqəmsal infrastruktur, ictimai xidmətlər və dayanıqlı təcrübələrin təkmilləşdirilməsi yolu ilə həyat keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq, iqtisadi artımı gücləndirmək, iqlim fəaliyyətini dəstəkləmək üçün türk dövlətləri çərçivəsində "ağıllı şəhər və kəndlər" konsepsiyasının iqlim davamlılığının inkişafını təşviq edir və bu xüsusda TDT-nin İqlim və Yaşıl Rəqəmsal Platformasının və TDT-nin İqlim Davamlı Kəndlər Forumunun yaradılması üzrə müzakirələrin aparılması təşəbbüsünü irəli sürürlər;

11. Bərpaolunan enerji və enerji səmərəliliyi sahələrində əməkdaşlığın inkişafı da daxil olmaqla türk dövlətləri arasında enerji sahəsində strateji tərəfdaşlığın əhəmiyyətini vurğulayırlar və Azərbaycan-Qazaxıstan-Özbəkistan enerji sistemlərinin qarşılıqlı əlaqələndirilməsi layihəsində (Yaşıl dəhliz) son inkişafı alqışlayırlar;

12. Türk dövlətlərində bərpaolunan geniş enerji potensialından, üzv dövlətlər arasında və üçüncü ölkələrə bərpaolunan mənbələrdən də daxil olmaqla elektrik enerjisinin ixracı və ticarəti üçün geniş enerji sistemlərinin inkişafı imkanlarının istifadəsi məqsədilə onların enerji sistemləri arasında enerji inteqrasiyası və qarşılıqlı əlaqəsi üzrə sıx əməkdaşlığa çağırırlar;

13. Təcrübələrin ötürülməsi məqsədilə TDT üzvlərinin aidiyyəti qurumları arasında ticarət, enerji, nəqliyyat kimi ümumi maraq doğuran sahələrdə institusional quruculuq mexanizminin (Twinning) inkişafını təşviq edirlər;

14. TDT ölkələrinin mövcud imkanlarından və infrastrukturundan istifadə etməklə Avropa ilə Asiya arasında yeni telekommunikasiya magistral marşrutu yaratmaq məqsədi daşıyan "Rəqəmsal İpək Yolu" layihəsinin fəal yerinə yetirilməsini alqışlayırlar;

15. Rəqəmsal hökumət (e-Hökumət) infrastrukturunun daha da inkişaf etdirilməsi üzrə türk dövlətləri arasında əməkdaşlıq və mübadilələri; elektron sənəd mübadiləsi üçün e-imzaraqəmsal imza mexanizmlərinin uyğunlaşdırılmasını və onlayn dövlət xidmətlərinin inteqrasiyasını; kibernetik təhlükəsizliyin qorunması tədbirlərini; sünü intellekt üzrə siyasətlərin, təlimatların və tərəfdaşlıqların qurulmasını; məlumat mərkəzlərinin və bulud infrastrukturunun yaradılması üz-

rə siyasət və ən yaxşı təcrübələrin inkişaf etdirilməsini təşviq edirlər;

16. Sünü intellekt layihələrinin uğurlu inkişafı üçün üzv dövlətlərin böyük dil modelinin yaradılmasının və mədəniyyətərarası ünsiyyəti asanlaşdırmaq, təhsil platformalarını inkişaf etdirmək, səhiyyə texnologiyalarını təkmilləşdirmək və iqtisadi inteqrasiyanı təşviq etmək üçün böyük dil modeli formasında ümumi platformadan istifadənin vacibliyini qeyd edirlər;

17. Milli kosmik proqramların potensialının və rəqəbat qabiliyyətinin artırılması məqsədilə kosmik layihələrin birgə inkişafı üçün səylərin birləşdirilməsinin, texnoloji inkişaf səviyyəsinin və birgə layihələrin rəqəbat qabiliyyətinin artırılması üçün kosmik texnologiyalar sahəsində kompleks inkişafın vacibliyini qeyd edirlər;

18. İqlim dəyişikliyi çağırışlarına regional və global reaksiyanın gücləndirilməsi üçün ətraf mühitin mühafizəsi və iqlim gündəliyi sahəsində əməkdaşlıq etmək məqsədilə üzv və müşahidəçi dövlətlərin müvafiq orqanlarının əməkdaşlıq mexanizminin yaradılması ilə bağlı Katibliyə tapşırıqlar verirlər;

19. 2023-cü ildə Astana Zirvə görüşündə bəyan edilmiş, nazirlər səviyyəsində daimi Türk Ekoloji Forumunun yaradılması ilə bağlı Özbəkistan Respublikasının təşəbbüsünü və onun Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının (UNFCCC) Tərəflər Konfransının 2024-cü il noyabrın 11-22-də Bakının ev sahibliyi edəcəyi 29-cu sessiyası (COP29) çərçivəsində keçirilməsi nəzərdə tutulan ilk iclasını alqışlayırlar;

20. 2024-cü il noyabrın 11-22-də Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının (UNFCCC) Tərəflər Konfransının (COP29) 29-cu sessiyasına ev sahibliyi etməkdə Azərbaycan Respublikası Hökumətinə uğurlar arzulayırlar və Konvensiyanın tərəflərinin gözləntiləri əsasında COP29-un konkret nəticələrinin əldə edilməsində Azərbaycanın ardıcıl səylərini dəstəkləyirlər;

21. BMT-nin İqlim Dəyişmələri Konfransının illik təqvimində "Dağlar və İqlim" adlı yeni global dialoqun yaradılması təşəbbüsünün təşviqində iştirak etməyə hazır olduqlarını bildirir və "Dağ gündəliyinin irəlilədilməsi üçün fəaliyyətə çağırış" UNFCCC çərçivəsində əsas dağlar" sənəd layihəsinə qoşulmağı nəzərdən keçirirlər;

22. Qazaxıstanın 2026-cı ildə BMT və beynəlxalq təşkilatların himayəsi altında Regional İqlim Sammitinə ev sahibliyi etmək təşəbbüsünü alqışlayırlar;

23. 2024-cü il avqustun 9-da Astana Mərkəzi Asiya ölkələrinin Dövlət Başçılarının 6-cı Məşvərət Görüşünün keçirilməsində Qazaxıstan Respublikası Hökumətinə uğurlar arzulayırlar;

24. Üzv dövlətlərin milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq müdafiə sənayesi

sahəsində birgə fəaliyyətin davam etdirilməsi niyyətlərini bir daha vurğulayırlar və bu xüsusda lazımi tədbirlərin görülməsi üçün üzv dövlətlərin aidiyyəti qurumlarına tapşırıqlar verirlər;

25. Qəzzada baş vermiş humanitar fəlakət vəziyyətinə görə dərin narahatlığını ifadə edir və mülki əhalinin seçimsiz hədəfə alınmasını qınayır; dərhal və daimi atəşkəsin təmin edilməsinə, Qəzzaya maneəsiz humanitar yardımın göstərilməsinə, eləcə də beynəlxalq hüquqa, o cümlədən BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələrinə tam riayət edilməsinə; daha sonra İsrail-Fələstin munaqişəsinin iki dövlətli həll əsasında ədalətli və uzunmüddətli həllinə çağırırlar;

Paytaxtı Şərqi Qüds olmaqla 1967-ci il sərhədlərinə əsaslanan, müstəqil, suveren və vahid Fələstin Dövlətinin beynəlxalq səviyyədə tanınmasını dəstəkləyir, Fələstin Dövlətinin BMT-yə üzvlüyə yararlı olduğunu və buna görə də onun BMT-yə üzvlüyə qəbul edilməli olduğunu müəyyən edən BMT Baş Assambleyasının 2024-cü il 10 may tarixli qətnaməsinin qəbul olunmasını məmnuniyyətlə alqışlayır; habelə bunu etməyən bütün ölkələri Fələstin Dövlətini tanımağa çağırırlar;

26. Macarıstan, Türkmənistan və Şimali Kipr Cümhuriyyətinin müşahidəçi qismində TDT-yə dəyərli töhfələrini alqışlayırlar;

27. Türk Dövlətlərinin Parlament Assambleyası (TÜRKP), Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı (TÜRKSÖY), Türk Akademiyası, Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu (TMİF) və Türk Investisiya Fondu (TİF) kimi türk əməkdaşlıq təşkilatları arasında davamlı əməkdaşlığı və artan sinerjini təqdir edirlər;

28. Qırğız Respublikası 2024-cü il oktyabrın 24-də Bişkekdə TDT-nin 11-ci Zirvə görüşünə ev sahibliyi etməyə hazır olduğunu bir daha təsdiq etdi;

29. Hökumət Başçıları/Vitse-Prezidentlər Şurasına dair Qırğız Respublikasının təklifini nəzərə alırlar;

30. Türk dünyasının nizamnaməsi ilə bağlı Özbəkistan Respublikasının təşəbbüsünü dəstəkləyir və Katibliyə Bişkekdə keçiriləcək növbəti Zirvə görüşündə qəbul edilməsi üçün sənəd layihəsinin yekunlaşdırılması tapşırığını verirlər;

31. TDT çərçivəsində iqtisadi əlaqələrin möhkəmləndirilməsinin əhəmiyyətli mərhələsi kimi Macarıstanın Türk Investisiya Fondunun yaradılması haqqında Sazişə qoşulmasını alqışlayırlar;

TDT-nin Dövlət başçıları Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zatiilləri İlham Əliyevə Türk dünyasının birliyi, həmrəyliyi, təhlükəsizliyi və rifahına verdiyi böyük və davamlı töhfəsinə, TDT-nin vahid ruhunun gücləndirilməsində qətiyyətli liderliyinə və Şuşada qeyri-rəsmi Zirvə görüşündə uğurla yekunlaşan müzakirələrə sədrlik etdiyinə görə dərin təşəkkür bildirir, Azərbaycan Hökumətinin və xalqının səmimi qonaqpərvərliyini yüksək qiymətləndirir.

TDT-nin Baş katibinə bu Bəyannamədə nəzərdə tutulan qarşılıqlı fəaliyyəti və birgə səyləri əlaqələndirmək tapşırığı verilir.

2024-cü il iyulun 6-da Şuşa şəhərində Azərbaycan, qazax, qırğız, türk və özbək dillərində imzalanmışdır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev
Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Kasım-Jomart Tokayev
Qırğız Respublikasının Prezidenti Şadır Japarov
Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şavkat Mirziyoyev
Türkiyə Respublikasının Vitse-prezidenti Cevdet Yılmaz".

Şəhidlik müqəddəslikdir. Şəhidlik, Vətənə olan sonsuz sevginin təcəssümü, Vətənə can fəda etməkdir. Şəhidlik şərəf, qeyrət, ucalıq zirvəsidir. Bu zirvəyə çatmaq, bu məqama yüksəlmək hər insana nəsis olmur. Yalnız seçilmişlər yüksəlir bu məqama.

Azərbaycan Hərb Tarixi Muzeyində "Təşəbbüs" qrupu ilə birgə Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olmuş soydaşlarımızın xatirəsinin əbədiləşdirilməsi məsədi ilə "Şəhidlərimizi tanıyaq və tanıdaq" adlı anım tədbiri keçirildi.

Tədbirdə Müdafiə Nazirliyinin idarə və müəssisələrinin, Birinci Qarabağ müharibəsi və Vətən müharibəsində şəhid olmuş hərbi qulluqların ailə üzvləri, döyüşlərdə yaralananlar, ictimaiyyət və kütləvi informasiya vasitələrinin əməkdaşları iştirak etdilər.

Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin və Vətənimizin azadlığı, müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla

“Şəhidlərimizi tanıyaq və tanıdaq”

yad edildi. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirildi.

Hərb Tarixi Muzeyinin rəisi istefada olan polkovnik Əzizə Qənzadə tədbiri açaraq bildirdi ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçməyi özlərinə şərəf bilmiş Vətən övladları hər zaman yaddaşlarda yaşayacaqlar.

Şəhidlik zirvəsinə ucalmış hər bir şəxs qəhrəmandır və Azərbaycan vətəndaşı öz qəhrəmanlarını tanımalı, onların keçdiyi şərəfli döyüş yolunu bilməlidir. Vətəni qorumaq kimi müqəddəs bir amal uğrunda döyüşə atılan və düşməne sinə gərən qeyrətli Vətən oğullarını yad etmək, bütün şəhidlərimizin əziz xatirəsinə ehtiramla yanaşmaq və ruhlarını şad etmək hər birimizin ən müqəddəs vəzifəsi və borcu olmalıdır. "Şəhidlərimizi tanıyaq və tanıdaq" adlı layihənin reallaşmasında da məqsəd Vətən uğrunda canını fəda etmiş şəhidləri daha geniş auditoriyaya tanımaqdan ibarətdir".

Şəhidlik haqqında ətraflı çıxış edən muzey rəisi qeyd etdi ki, Azərbaycan xalqının igid övladları 44 günlük Vətən müharibəsinin hər günündə dönə-dönə sübut etdilər ki, qoyunda dünyaya göz açdığımız, müqəddəs bildiyimiz bu torpaqların hər qarışı Vətəndir. "Özlərinə əbədiyyət heykəli ucaldaraq şəhid adını qaza-

nan igid oğul və qızlarımız xalqımızın qəhrəmanlıq tarixində həmişə yaşayacaq və xatırlanacaqlar..."

Azərbaycan Respublikasının Əməkdar İncəsənət xadimi, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Məhəbbət Mehdiyeva vurğuladı ki, şəhid qanı axmayan torpaqdan Vətən olmaz. "Vətənimizin müstəqilliyi, torpaqlarımızın azad olunması naminə şəhadətə yüksələn gəncliyin olması xalqımızın aliliyinin, böyüklüyünün göstəricisidir. Şəhid verməyən xalqın mənliliyi olmaz. Biz xalq olaraq daim şəhidlərimizi ehtiramla anırıq. Şəhid adını qazanan igid oğullarımız xalqımızın qəhrəmanlıq tarixində sonsuzadək yaşayacaq və xatırlanacaqlar. Onların Vətəninə, xalqına, dövlətinə olan sevgisi hər birimiz üçün nümunədir".

Tədbirdə "Təşəbbüs" qrupunun rəhbəri Tofiq Həsənov, Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Asif (Fred) Məhərrəmov adına İnkişaf Fondunun sədri

Ədalət Məhərrəmov, şəhid polkovnik-leytenant Əkrəm Şadmanovun heyat yoldaşı Gülşən Rəhimova, şəhid Elşad Əliyevin anası Flora Hüseynova, şəhid Sənən Rüstəmovun atası Əkbər Rüstəmov və başqaları çıxışlarında Müzəffər Ali Baş Komandanın sərkərdəliyi ilə rəşadətli Azərbaycan Ordusunun qazandığı Zəfərdən, şəhidlərimizin şərəfli ömür yolundan, bu Zəfərin tarixi əhəmiyyətindən danışdılar. Bildirdilər ki, dövlət şəhidlərə böyük ehtiram göstərir, onların ailələri böyük ehtiramla, qayğı ilə əhatələnib, heç zaman unudulmamaqcaqlar. Şəhidləri tanımaq hər birimizin borcudur.

Anım tədbirində şəhidlərə həsr olunmuş videorolikin nümayişindən sonra Həzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin solistləri vətənpərvərliyi tərənnüm edən musiqilər ifa etdilər.

**Kapitan
Günay TAĞIYEVA
"Azərbaycan Ordusu"**

“Birləşdik-2024” təlimində iştirak edəcək hərbiçilərimiz Qazaxıstandadırlar

Azərbaycan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Tacikistan və Özbəkistan respublikalarının Müdafiə nazirlikləri arasında

imzalanmış birgə plana əsasən, Qazaxıstan Respublikasının "Oymaşa" təlim poliqonu və Xəzər dənizinin akvatori-

yasında yerləşən Tokmak burnunda iyulun 11-dən etibarən "Birləşdik-2024" əməliyyat-taktiki komanda-qərargah təlimi keçiriləcək.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, təlimdə ölkəmizi təmsil edəcək Quru Qoşunlarının komando bölmələrinin bir qrup hərbi qulluqçusu, Hərbi Hava Qüvvələrinin paraşüt-desant və axtarış-xilasetmə qrupu, Su-25 təyyarələri, eləcə də Hərbi Dəniz Qüvvələrinin gözətçi və desant gəmiləri Qazaxıstandadırlar.

Qeyd edək ki, birgə əməliyyat-taktiki komanda-qərargah təlimi iyulun 17-dək davam edəcək.

Rəvan Yardımlının Parsova kəndindədir, Sumqayıtda 34 saylı orta məktəbi bitirib. Riyaziyyatı sevib, bu sevgi onun kompüterə marağının başlanğıcı olub. Orta məktəbi bitirəndə kompüter mühəndisi olmağı qərara alıb. Ona ilk xeyir-duanı müəllimi verib: "Kompüter mühəndisliyi ilə loğmanlıq arasında bir neçə fərqi var. Sən bəşəriyyətə gerekli olan bir peşəni öyrənəcəksən. Kamil mütəxəssis olmağa çalış..." Rəvanın istəyini atası da bəyənmişdi...

Rəvan Vətən müharibəsi başlayanda VIII sinifdə oxuyurdu. O da digər həmyaşıdları kimi müharibəni, döyüşləri müharibədən uzaqlarda izləyirdi. O da ruhən döyüşlərin sirasındaydı. O da döyüşçülərin hamısını əzizi bilirdi. Qon-

şuları Raul İbadov şəhid olanda onun da yumruqları düyünlənmişdi, o da qəhərlənmişdi.

Nümunəvi xidmət

“Hərbi xidmət həm də məktəbdir!”

Bəlkə yaşının azlığına da təəssüflənmişdi...

Test imtahanlarında topladığı balın miqdarı kifayət etmədi. Uğursuzluq onun istəyini kəskinləşdirmişdi; ağısaqqal kəlamı ona həm təsəlli oldu, həm də ümid: "Niyəti sonda mənzili olan oğullardan ol, oğlum!". Gülümsüdü, "niyyətim mənimlə xidmət edəcək, niyyətim də əsgər olacaq..." - dedi. Hərbi xidmətə bu qətiyyətlə getdi, bu qətiyyətlə Hərbi And içdi, bu qətiyyətlə xidmət edir.

Mayor Rauf Zeynalov dedi ki, hərbi hissəmizdə ali təhsil

almağa meyilli, niyyətli əsgərlərə gerekli şərait yaradılıb. Onlar asudə vaxtlarında imtahana da hazırlaşsınlar, hərbi hissəmizdə xidmət edən ali təhsilli əsgərlərlə söhbətləşəndə həm də orta məktəb proqramları səviyyəsində elmi polemika da aparırlar. Əslində, belə söhbətləşmələr də öyrənmə prosesidir. Nümunəvi əsgər həm də hərbi hissədə öyrənmə, oxuma həvəsi ilə tanınır.

Kiçik çavuş Rəvan Xuduzadə nümunəvi əsgərdir. Zabitlərin tapşırıqlarını, əmrlərini məsuliyətlə yerinə yetirir. "Hərbi xidmət mətinləşməyimə də,

formalaşmağıma da şərait yaratdı, gələcək ömür yolumun başlanğıcı olacaq təhsilimə də. Mən hərbi xidmətimlə indi qürurlandığım səviyyədə gələcəkdə də qürurlanacağam..." - əsgər Rəvan Xuduzadə belə dedi. Baş leytenant Pünhan Şirinov onun nümunəvi xidmət etdiyini bildirdi, buna görə fəxri fərmanla təltif olunduğunu da dedi...

"Hərbi hissəmiz mənə həm də əvəzsiz məktəbdir!" - kiçik çavuş nə gözəl düşünür!..

**Rəşid HÜSEYNOV
"Azərbaycan Ordusu"**

Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti ilə keçirilən ictimai-siyasi hazırlıq dərsi

(İctimai-siyasi hazırlıq dərslərinin qrup rəhbərinə kömək)

Suallar:

1. Hərbi etikanın əsasları.
2. Hərbi kollektivlərdə qarşılıqlı münasibətlər və yüksək davranış qaydaları.

Hərbi etikanın əsasları

Etika qədim yunan dilində "şəxsin əxlaqi baxımdan adət və xasiyyəti" mənasını ifadə edən "etnos" kəlməsindən törəmişdir. Etikanın əsas mövzusu əxlaq anlayışıdır. Etika insanların həm ayrı-ayrı fərdlərlə, həm də ictimaiyyətlə münasibətlərin təməlini təşkil edən dəyərlər, normalar, qaydalar, səhv-düz və ya yaxşı-pis kimi xüsusiyyətləri əxlaqi baxımdan öyrənən fəlsəfi nizamdır. Etika faydalı, yaxşı, pis, doğru və yanlış kimi məfhumları tətbiq edən fərdi və ya qrup davranış və münasibətlərində nəyin məqbul, nəyin qeyri-məqbul olduğunu müəyyən edən əxlaqi təzislər, dəyərlər və standartlar sistemidir.

Əxlaqi münasibətlər ictimai münasibətlər sistemində mühüm yer tutur ki, bunlar da əxlaq haqqında elm olan "etika" tərəfindən öyrənilir. Əxlaqın məkanı - insanlar arasındakı münasibətlərdir. İnsanın güclü və ağıllı olmasını müəyyən etmək üçün onu digər insanlarla görmək və ya müqayisə etmək vacib deyil, çünki bu, fərdin özünə xüsusiyyətləridir. Lakin insanın nə dərəcədə xeyirxah, əliqəç, mehriban olmasını və bu kimi digər xüsusiyyətlərinin şahidi olmaq üçün onu məhz başqaları ilə ünsiyyət prosesində görmək zəruridir.

İnsan əxlaq şüurla birgə doğulmur. O, əxlaq normalarını və davranış qaydalarını tədricən mənimsəyir. Bu normalar və qaydalar müəyyən vaxtdan sonra onun fərdi şüurunda özünə yer tapır ki, bu da "yaxşını pisdən" ayırmağa kömək edir. İnsan çox vaxt hətta öz istəyinin əksinə gedərək, ictimai rəyi nəzərə alıb, hamı tərəfindən qəbul edilmiş davranış qaydalarına və əxlaq normalarına uyğun hərəkət etməli olur. Çünki cəmiyyətdə yaşayan insan ondan təcrid oluna bilməz. O, bu və ya digər mənada cəmiyyət qanunlarına tabe olmaq məcburiyyətində qalır. Çox vaxt, əsasən, "öz ürəyinin hökmü ilə" hərəkət edən insan cəmiyyət və ayrı-ayrı şəxslər qarşısındakı borc və vicdan hisslərinin təhriki ilə hər hansı addımı atır və bu zaman özü də hiss etmədən ictimai mənafə şəxsi mənafədən üstün tutulur. Belə olmasaydı, nə maddi-mənəvi nemətlər istehsal oluna bilər, nə də insan cəmiyyəti mövcud ola bilərdi.

Peşə etikası insanların peşə fəaliyyəti ilə əlaqədar aralarındakı münasibətlərin mənəvi xarakterini təmin edən davranış kodeksidir. Bir çox əxlaq normalarının ümumbəşəri xarakter daşmasına baxmayaraq, müxtəlif peşələrlə əlaqədar fəaliyyət növlərinin də özünəməxsus davranış normaları var. Etikanın əlaqədar fəaliyyət növlərindən biri də hərbi etikadır (hərbi-etik normalar).

Müddafə nazirinin müvafiq qərarı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Ordusunun hərbi qulluqçularının etik davranış qaydaları" haqqında Əsasnamədə hərbi qulluqçular üçün etik davranış qaydaları, prinsipləri və onlara əməl edilməsi ilə bağlı hüquqi mexanizmlər müəyyən edilmişdir.

Hərbi xidmət - insanlardan yüksək intizam, icraçılıq, dəqiqlik, təmkinlilik, dözümlülük və çeviklik tələb edən fəaliyyət sahəsidir. Hərbi qulluqçuların xidməti fəaliyyət və ondan kənar vəziyyət şəraitində davranış, müvafiq hərəkət və hadisələrə düzgün reaksiya vermə qabiliyyətini formalaşdıran əxlaqi normalar öz əksini hüquqi sənədlərdə, qanunlarda, nizamnamələrdə, təlimatlarda, komandirlərin əmrlərində tapır. Buna görə əxlaqi tələblər qanun qüvvəsinə minir. Məsələn, qorxaqlıq cəmiyyətdə insanın psixoloji durumunun keyfiyyət göstəricisi kimi yalnız mənəvi baxım-

dan pislənirsə, hərbi kollektivdə aşkar edilən qorxaqlıq işə çətin məqamda döyüş tapşırığının uğurla yerinə yetirilməsinə mane olan zərərli və təhlükəli bir amil kimi aradan qaldırılmalıdır.

Odur ki, hərbi qulluqçuların qarşısında həmişə hərbi-etik normalardan irəli gələn yüksək tələblər qoyulur. Bununla belə, əxlaq qanunlarına, nizamnamələrə kor-koranə tabe etdirilmir. Əksinə, Azərbaycan Ordusunda hərbi xidməti tənzimləyən bütün hüquqi sənədlər, o cümlədən Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Daxili Xidmət, İntizam, Qarnizon və Qarovul Xidmətləri və Sıra nizamnamələri Vətən qarşısında borcun yerinə yetirilməsində könüllülyün, şüurluluğun, təşəbbüskarlığın vacibliyini vurğulayır. Hərbi xidmətə çağırılan hər kəs Vətənimiz Azərbaycana sadıq olacağına, hərbi nizamnamələrin tələblərini dəqiq yerinə yetirəcəyinə, komandirlərin və rəislərin əmrlərinə sözsüz tabe olacağına təntənəli surətdə and içir.

Hərbi borcunu daim nümunəvi yerinə yetirən hər bir bacarıqlı döyüşçü yüksək mənəviyyətə malikdir. Hərbi borcu həm də ləyaqətlə yerinə yetirmək hərbi xidmətin şərəfi işidir. Öz vəzifəsinə layiqincə yanaşmaq hərbi qulluqçulardan bəzən böyük çətinlikləri dəf etməyi tələb edir. Hərbi kollektivin uğuru onun hər bir üzvünün fəaliyyətindən asılıdır. Əgər hamı öz vəzifəsinə Hərbi Andın, nizamnamələrin tələblərinə uyğun yanaşsın, deməli, nailiyyət labüddür.

Hərbi etikanın vacib normalarından biri hərbi kollektivdə böyüyə hörmət etmək, subordinasiya qaydalarına riayət etməkdir. Vəzifə və rütbəyə kiçik olanlar rəisləri nizamnaməyə uyğun olaraq əsgəri qaydada birinci salamlayır və onlara rütbələri ilə müvafiq edirlər.

Hərbi qulluqçu öz fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş səlahiyyətlər çərçivəsində və peşəkarlıq səviyyəsində yerinə yetirməyə borcludur. Hərbi qulluqçular öz aralarında da nəzakətli olmalı, bir-birinə "siz" deyərək müraciət etməlidirlər. Bu qayda rəislərə də, onların tabeliyində olanlara da eyni dərəcədə şamil edilir. Hərbi qulluqçu bütün şəxslərə, o cümlədən birbaşa və yuxarı komandiri (rəisi) ilə və ya tabeliyində olan şəxslərə münasibətdə nəzakətli, xeyirxah, diqqətli və səbirli olmalıdır.

Hərbi qulluqçu xidməti vəzifələrin icrası ilə bir araya sığmayan və onun adına xələl gətirə biləcək, habelə hərbi xidmətin nüfuzunu aşağı sala biləcək hərəkətlərə yol verməməlidir. O, Azərbaycan Respublikasının, hərbi xidmətin və hərbi qulluqçunun nüfuzunu möhkəmləndirməyə, öz adını və şərəfini uca tutmağa borcludur.

Azərbaycan zabiti və əsgəri adını daşıyan hər kəs öz yüksək mədəniyyəti, nəzakəti, təvazökarlığı ilə nümunə olmalıdır. İctimai yerlərdə, neqliyyatda hərbi qulluqçu rütbəyə böyük olan zabi-

ti, rəisi salamlamalı və ona hörmət etməlidir.

Hərbçilər mülki əhaliyə qarşı da nəzakətli davranmalı, Azərbaycan zabiti və ya əsgəri adını uca tutmalı, bu şərəfli ada ləkə gətirməlidirlər. Bədbəxt hadisələr zamanı biganə qalmamalı və bacardıqları köməyi göstərməlidirlər.

Mövzu: Hərbi etikanın əsasları. Hərbi qulluqçular arasında qarşılıqlı münasibətlər, bölmədə sağlam əhval-ruhiyyənin yaranmasında kollektivin rolu

Hər bir döyüşçü səliqəli geyinməli, əlini cibində saxlamamalı, rəisinin və ya komandirinin yanında qeyri-etik hərəkətlərə yol verməməlidir.

Hərbi qulluqçunun mənəvi simasını göstərən cəhətlərdən biri də onun danışıqlıdır. Ünsiyyət zamanı aydın, səlis və inandırıcı sözlərə üstünlük vermək lazımdır.

Hərbi kollektivlərdə qarşılıqlı münasibətlər və yüksək davranış qaydaları

Kollektiv insanların şüurlu şəkildə toplanmış birliyi və ictimai fəaliyyətin yerinə yetirilməsi üçün birgə fəaliyyətdir. Kollektiv insanlar arasında münasibət formalarına və fəaliyyətin xarakterinə görə fərqlənir. Bu birgə insan fəaliyyəti içərisində hərbi kollektiv xüsusi yer tutur.

Hərbi kollektiv - ölkənin və onun sərhədlərini xarici təcavüzdən silahlı müdafiəsini təmin etmək üçün vahid komandanlıq prinsipi əsasında toplanmış hərbi qulluqçuların sarsılmaz birliyi. Azərbaycan Ordusu, qoşun birləşmələri - korpus, briqada, tabor, bölük, taqım hərbi kollektivlərdir. Azərbaycan Ordusunda ilk kollektivlər taqım və bölüklərdir. Burada hərbi qulluqçular bir-biri ilə fasiləsiz iş, məişət və digər əlaqədədirlər. Hərbi kollektivdə şəxslərarası münasibətlər mühüm rol oynayır. Şəxslərarası münasibətlər dedikdə, gündəlik ünsiyyət prosesində, müxtəlif tapşırıqların yerinə yetirilməsi gedində, xidmət və istirahət vaxtı kollektivin üzvləri arasında yaranan münasibətlərin müxtəlif forma və növləri nəzərdə tutulur.

Hərbi kollektivdə mövcud olan qarşılıqlı münasibətlər - hərbi qulluqçuların həyatında, hərbi xidmətində ünsiyyət zamanı yaranan münasibətlər sistemidir. Onlar arasındakı münasibətlər həm cəmiyyətdə işləyən qanunlar, həm də qanun qüvvəsində olan hərbi nizamnamələr vasitəsilə tənzimlənir. Hərbi xidmətə çağırılan hər bir kəs ordu kollektivinin bir üzvünə çevrilir və silahdaşları ilə nizamnamələrin tənzimlədiyi ictimai və qarşılıqlı münasibətlərə girir. Hərbi nizamnamələr ordunun xüsusiyyətini və qarşısında duran vəzifələri nəzərə almaqla hərbi qulluqçular arasında qarşılıqlı münasibətlərin prinsiplərini müəyyən edir və onlarda döyüş yoldaşlığını uca tutmağı, sözdə və əməldə silahdaşlarına kömək etməyi, onları nalayiq hərəkətlərdən çəkəndirməyi tərbiyə edir.

Qanunlarda qarşılıqlı münasibətlərin əsas prinsipləri belə ifadə olunur: vahid komandanlıq; subordinasiya münasibətləri (kiçik vəzifəlinin böyük vəzifəliyə tabe olması); hərbi yoldaşlıq, dostluq və kollektivçilik münasibətləri; hərbi nəzakət, şərəf və ləyaqət prinsipləri; ədalətlik prinsipi; humanistlik (insansevərlik) prinsipi və digərləri.

Bu prinsiplər həm xidməti (rəsmi), həm də qeyri-xidməti (qeyri-formal) qarşılıqlı münasibətlərin hüquqi və mənəvi-əxlaqi əsasını təşkil edirlər. Xidməti münasibətlər, hərbi qulluqçular funksional vəzifələrini, yəni, döyüş növbətçiliyi, qarovul və daxili xidmət, təlim-döyüş və digər xidməti tapşırıqları yerinə yetirərkən özünü büruzə verir. Qeyri-formal münasibətlər isə hərbi qulluqçuların şəxsi əlaqələrində, ilk növbədə, məişət mühitində, istirahət və asudə vaxtı qurularaq inkişaf edir. Burada hər bir hərbi qulluqçunun fərdi-psixoloji xüsusiyyətləri mühüm rol oynayır.

Qarşılıqlı münasibətlərin ən geniş yayılmış növü yoldaşlıq münasibətləridir. Onlar bir qayda olaraq xidməti - işgüzar əlaqələr üzərində qurulur. Burada birgə fəaliyyətin və ünsiyyətin məqsəd, vasitə və nəticələri əlaqələrin inkişafını müəyyən edir və ümumi funksiyaları bölüşdürür. Buna görə də hərbi qulluqçular arasında bir-birlərinə yoldaş deyərək müraciət edirlər.

Hərbi qulluqçular arasında kiçik münasibətlərin daha bir növü qarşılıqlı anlaşma və kömək üzərində qurulan dostluqdur. O başqa bir insana olan xoş münasibətdən (rəğbətdən), ona olan hörmətdən başlayır. Əgər rəğbət bir qayda olaraq emosional və hissiyyat əsaslanırsa, onda hörmət digər şəxsin yüksək mənəvi keyfiyyətlərinin tanınması deməkdir. Döyüş yoldaşlığı münasibətləri isə xüsusilə dəyərlidir. Onu əsgəri qardaşlıq da adlandırırlar. Döyüşlərdə iştirak etmiş hərbi qulluqçular arasında döyüş yoldaşlığı, "qardaşlığı" xüsusilə aydın görünür. Birinci Qarabağ və Vətən müharibəsi iştirakçıları döyüş yoldaşlarının, bir yerdə döyüşlərdə iştirak etdikləri, demək olar ki, doğmalaşdıqları xidmət yoldaşlarının xatirəsinə böyük hörmətlə yanaşırlar.

Hərbi kollektivdə həmrəylik xeyli dərəcədə, həm də kollektiv əhval-ruhiyyədən asılıdır. O, hansısa bir hadisə ilə əlaqədar ümumi sevinc hissi, inam və nikbinlik, bəzən əksinə ruh düşkünlüyü, pessimizm, inamsızlıq, müharibə vaxtı isə təşviş formasında təzahür edir. Kollektivdə ən arzuolunan əhval-ruhiyyə həyatsevərlik və nikbinlikdir.

Hərbi kollektivdəki mənəvi-psixoloji mühitin köməyi ilə bütün kollektivin fəaliyyəti realizə olunur. Mənəvi-psixoloji mühitin xarakterindən asılı olaraq onun kollektivin üzvlərinə təsir qüvvəsi də müxtəlif olur. Yüksək mənəvi-psixoloji mühit kollektiv üzvlərinin əhval-ruhiyyəsinin yüksəldilməsinə kömək edir, gümrəhliyini, inamını, təşəbbüskarlığını artırır.

Hərbi-etik davranış xüsusiyyətləri hərbi xidmət nizamnamələrində öz əksini geniş şəkildə tapmışdır və həmin normalar zabitlərimiz üçün qarşılıqlı münasibətlərin tənzimlənməsinə, ordu kollektivində möhkəm hərbi intizamın təşəkkül tapmasına xidmət edən yararlı istifadə mənbəyidir.

Azərbaycanda ordu quruculuğu dövlət səviyyəsində, dövlətin yaxından iştirakı və qayğısı ilə aparılmaqdadır. Bu iş Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi və nəzarəti altında həyata keçirilir. Hər bir hərbi qulluqçu dərk etməlidir ki, o öz vəzifə borcunu vicdanla yerinə yetirərək yüksək mənəviyyətə malik olması, Hərbi Andın, nizamnamələrin tələblərinə uyğun yanaşmaqla, bölmədə sağlam əhval-ruhiyyəni yadaraq Azərbaycan Ordusunu inkişafını yeni bir səviyyəyə yüksəldəcək.

İdeoloji İş və Mənəvi-Psixoloji Təminat İdarəsi

Milli Qəhrəmanlarımız

Cəsəretli, qorxmaz, bacarıqlı döyüşçü

Ermənistan ölkəmizə qarşı elan olunmamış müharibəyə başlayanda gənclər bütün ölkə üzrə mütəşəkkil qaydada Vətənin müdafiəsinə qalxdılar. Torpaqlarımız uğrunda düşməyə qarşı döyüşlərdə əsl şücaət, hünər, igidlik göstərdilər.

Havadarlarından dəstək alan düşmən torpaqlarımızın bir hissəsini işğal etsə də, mərd oğullar son damla qanınadək döyüşdülər. Əsl vətənpərvərlik, igidlik, vətəndaşlıq nümunəsi göstərdilər. Elgiz Kerim oğlu Kerimov da mərdliklə döyüşlərin sırasındaydı.

Gəncə Qarnizonu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin və Bərdə Təhsil Sektorunun birgə təşkilatçılığı ilə Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Elgiz Kerimovun xatirəsinə həsr olunan tədbir keçirildi.

Tədbirdə Ulu Öndər Heydər Əliyevin və Vətənimizin müstəqilliyi, suverenliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olundu. Dövlət Himni səsləndirildi.

Mərkəzin əməkdaşları Milli Qəhrəmanın həyatı, döyüş yolu haqqında ətraflı məlumat verdilər. Bildirdilər ki, Elgiz Kerimov Vətəni, torpağını canından çox sevmə vətənpərvər bir gənc kimi böyüyüb. Ermənilərin torpaqlarımıza hücumu onu da həmişə narahat edib. Vətənpərvər ruhda böyüyüb.

Elgiz Kerimov 1971-ci ildə Bərdə şəhərində anadan olub. 1977-1987-ci illərdə orta təhsil alıb. Məktəb illərində intizamlı, çalışqan və fəal şagird kimi tanınıb. Sonra hərbi xidmətə çağırılıb. Sovet ordusu

rında xüsusi ilə fərqləndi. Onların bir neçə canlı qüvvəsini məhv etmişdi. Əsgəran rayonu ərazisində gedən döyüşlərdə Elgiz və silahdaşları əsl vətənpərvərlik, igidlik nümunəsi göstərmişdilər.

Elgiz 1992-ci il martın 12-də Naxçıvanın kəndində düşmən qüvvələri ilə qeyri-bərabər döyüşdə mühasirəyə düşən silahdaşlarını

xilas etsə də, özü düşmən gülləsinə tuş gəlir. 21 yaşında şəhidlik zirvəsinə ucalır. Bərdə rayonunda dəfn olunub. 1992-ci il iyunun 7-də ölümündən sonra ona "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" fəxri adı verilib.

Qəhrəmanın təhsil aldığı mək-

siralarında xidmət edib. Xidmət müddətində döyüş silahlarından məharətlə istifadə etməyi öyrənib, müsəlləh əsgər kimi formalaşdı.

Ordu sıralarından tərxis olunduqdan sonra ölkəmizdə baş verən hadisələr, torpaqlarımızın işğal olunması onu Vətən müdafiəçiləri sıralarına qoşulmağa sövq etdi. Könüllü olaraq onların sırasına qoşuldu. 1991-ci ilin fevralından düşməyə qarşı döyüşlərə atıldı. Cəsəretli, qorxmaz və bacarıqlı döyüşçü kimi tanındı. Erməni silahlı birləşmələrinə qarşı döyüş əməliyyatla-

bin direktoru Tofiqə Məmmədova Qarabağ müharibəsində gənclərin göstərdikləri şücaətlərdən, düşməyə qarşı keçirilən döyüş əməliyyatlarında igidliklə iştiraklarından danışırdı. Bildirdi ki, gənclərimiz Vətən müharibəsində qələbə əzmi ilə döyüşmüşlər. "Onların məqsədi, amalı həmişə Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin sərkərdəliyi ilə torpaqlarımızı işğaldan azad etmək olub. Böyük Vətən sevgisi ilə ordumuz qarşısında duran tarixi missiyanı şərəflə yerinə yetirdi. Azərbaycan xalqı dövləti və

ordusu ilə sıx birləşərək torpaqlarımızın işğalına böyük tarixi Zəfərlə son qoydu.

Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyev dəfələrlə bildirmişdi: "Döyüşlər vaxtı bir nəfər də olsun döyüş meydanını, xidmət yerini tərk etmədi. Ancaq düşmən ölkənin on min nəfərdən çox əsgəri fərarilik etdi. Ermənistan ordusunun əsgərləri onlara aid olmayan torpaqlar uğrunda döyüşmək istə-

mirdilər. Biz isə öz qədim ata-babalarımızın əmanəti olan Vətən torpaqları uğrunda döyüşərək, onu azad etdik. Bu gün Azərbaycan əsgərinin tükənməyən gücü, qüdrəti, Vətən sevgisi var". Biz çalışırıq ki, bugünkü yeniyetmələri, gənclərimizi Vətənimizin qəhrəman övladlarının davamçıları kimi formalaşdıraraq. Onlar müstəqil dövlətimizin fəal, qurucu vətəndaşları olsunlar".

44 günlük Vətən müharibəsi iştirakçıları göstərdikləri misilsiz şücaətlərdən, Vətən, torpaq sevgisindən qürur hissi ilə danışdılar. XXI əsrdə Azərbaycanın hərbi tarixinə yazılan şanlı qələbəmizin sayəsində Azərbaycanın dünyada artan beynəlxalq nüfuzundan ətraflı bəhs etdilər.

Milli Qəhrəmanların, şəhidlərin, döyüşlərdə yaralananların ailələrinə göstərilən diqqət və qayğıya görə Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevə, Birinci vitseprezident Mehriban xanım Əliyevaya dərin minnətdarlıq ifadə olundu.

Mərkəzin əməkdaşlarının "Əsgərə məktub" layihəsi də tədbir iştirakçıları tərəfindən rəğbətlə qarşılandı. Vətənin keşiyində duran əsgərlərə məktublar ünvanlandı.

Milli Qəhrəmana həsr olunmuş ədəbi-bədii kompozisiya maraqla izlənilirdi. Şagirdlərə hərbi təhsil haqqında bukletlər təqdim olundu.

Mübariz MUSAYEV
"Azərbaycan Ordusu"

Xəbərlər: hadisələr, faktlar

Türkiyədə İŞİD ilə əlaqədə şübhəli bilinən 45 nəfər saxlanılıb

Türkiyənin hüquq-mühafizə orqanları İŞİD terror təşkilatı ilə əlaqələri olan şəxslərin saxlanması üzrə genişmiqyaslı əməliyyat həyata keçirib.

Türkiyənin daxili işlər naziri Ali Yerlikaya "Bozdoğan" kod adı ilə aparılan əməliyyat çərçivəsində saxlanılan şəxslər barəsində məlumatı özünün sosial şəbəkələrdəki səhifəsində paylaşılıb.

Türkiyə DİN-in rəhbəri qeyd edib ki, əməliyyat ölkənin 16 vilayətini, o cümlədən İstanbul, Ankara, İzmir, Kayseri, Konya və Antalyanı əhatə edib. Polislər 45 şübhəli saxlayıblar.

Ali Yerlikaya yazıb: "Bizim əsas məqsədimiz qanlı təşkilatlarla əlaqəsi olan son nəfərin də zərərsizləşdirilməsi ilə nəticələnəcək terrorizmle mübarizədir. Cinayətkarlığa qarşı mübarizədə göstərdiyi səylərə polisə görə təşəkkür edirik".

ABŞ-Gürcüstan hərbi təlimləri təxirə salınıb

ABŞ-Gürcüstan hərbi təlimləri qeyri-müəyyən müddətə təxirə salınıb.

Bu barədə Gürcüstan mətbuatı Pentagona istinadla məlumat yayıb.

Bildirilir ki, ABŞ ikitərəfli münasibətlərə yenidən baxılması səbəbindən Gürcüstanla birgə keçirilməsi nəzərdə tutulan hərbi təlimləri qeyri-müəyyən müddətə təxirə salıb.

Qeyd olunur ki, Birləşmiş Ştatlar ABŞ-Gürcüstan münasibətlərinin hərtərəfli nəzərdən keçirilməsi təşəbbüsü ilə çıxış edib və bu məqsədlə də "Soylu Tərəfdaş" təlimlərinin qeyri-müəyyən müddətə təxirə salınması barədə qərar qəbul edib.

Qazaxıstan və Pakistan sülhməramlı qüvvələrini birləşdirəcək

Qazaxıstanın Xarici İşlər Nazirliyi Qazaxıstan və Pakistan hökumətləri arasında memorandumun imzalanması haqqında qərar layihəsi dərc edib.

Sənəd iki ölkənin sülhməramlı qüvvələrinin BMT missiyalarında birgə iştirakını nəzərdə tutur.

Qazaxıstan XİN-in məlumatına əsasən, memorandum Qazaxıstan və Pakistan silahlı qüvvələrinin BMT-nin sülhməramlı əməliyyatlarında birgə iştirakı üçün hüquqi əsas yaradacaq.

Sənəd layihəsinə görə, birləşmiş sülhməramlı bölmənin yerləşdirilmə müddəti hər bir konkret missiya üçün BMT-nin müvafiq orqanları tərəfindən müəyyən ediləcək.

Birgə bölmənin təşkilatı strukturu və ştat cədvəli BMT-nin konkret missiyası üçün bağlanmış texniki sənəddə göstəriləcək.

Çin Sarı dənizdə hərbi təlimlərə başlayır

Çin iyulun 9-dan 13-dək Sarı dənizdə hərbi təlimlər keçirəcəyini açıqlayıb.

Bu barədə Çin Xalq Respublikasının Dəniz İşləri İdarəsinin saytında yerləşdirilən məlumatda deyilir.

Təlimlərdə hansı qüvvə və vasitələrin cəlb olunacağı açıqlanmır.

AZƏRTAC-in
materialları əsasında

Hərbi qulluqçuların maarifləndirilməsi üzrə keçirilən tədbirlər davam etdirilir

Azərbaycan Ordusunda milli-mənəvi dəyərlərimizin təbliği və hərbi qulluqçuların maarifləndirilməsi məqsədilə müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun tapşırığına əsasən həyata keçirilən tədbirlər davam etdirilir.

Cari il üçün imzalanan birgə tədbirlər planına uyğun olaraq, Hərbi Polis İdarəsinin tabeliyindəki hərbi hissələrdən birində Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin nümayəndələri şəxsi heyətlə görüşüblər.

Əvvəlcə Ulu Öndər Heydər Əliyevin, Vətənimizin suverenliyi, müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda şəhidlik zirvəsinə ucalanların əziz xatirəsi

bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Tədbirdə hərbi qulluqçuların mənəvi saflığının, psixoloji dözümlülüyünün artırılmasında, həmçinin vətənpərvərlik hissələrinin yüksək səviyyədə saxlanılmasında, hərbi kollektivlərdə qarşılıqlı münasibətlər, yüksək davranış qaydaları, sağlam əhval-ruhiyyənin yaranmasında

və formalaşmasında islam dininin və mənəvi dəyərlərin rolu, şəxsi heyətin tolerantlıq ruhunda tərbiyəsi, eləcə də digər mövzularda söhbətlər aparılıb. Azərbaycan Ordusunda bu istiqamətdə həyata keçirilən maarifləndirmə tədbirlərinin əhəmiyyəti diqqətə çatdırılıb.

Çıxış edənlər gənclərimizin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsi, zərərli verdışlərdən qorunmasın-

da milli-mənəvi dəyərlərimizin rolu və bu istiqamətdə həyata keçirilən maarifləndirmə tədbirlərinin əhəmiyyəti barədə söhbət aparılıb.

Tədbirdə, həmçinin hərbi kollektivdə düzgün qarşılıqlı münasibətlərin formalaşmasından, sağlam əhval-ruhiyyənin yaradılmasından danışılıb. Dini radikalizm və ekstremizm təhlükəsizliyinin müdafiəsinin vacibliyi qeyd edilib.

Sonda hərbi qulluqçular maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

"Azərbaycan Ordusu"

ANAMA: Ötən həftə 830 partlamamış hərbi sursat zərərsizləşdirilib

Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyi

Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyi (ANAMA) işğaldan azad edilmiş ərazilərdə icra edilən minatəmizləmə əməliyyatlarına dair həftəlik məlumatı açıqlayıb.

ANAMA - d a n AZƏRTAC-a bildirilib ki, iyulun 1-dən 7-dək Tərtər, Ağdərə, Kəlbəcər, Ağdam, Xocalı, Xankəndi, Xocavənd, Laçın, Şuşa, Füzuli, Qubadlı, Cəbrayıl və Zəngilan ərazilərində aparılmış minatəmizləmə əməliyyatları zamanı piyada əleyhinə 28, tank əleyhinə 107 mina və 830 partlamamış hərbi sursat aşkarlanaraq zərərsizləşdirilib.

Ötən həftə ərzində 1039.5 hektar ərazi minna və partlamamış hərbi sursatdan təmizlənib.

Növbəti zabit təkmilləşdirmə kursunun buraxılış mərasimi keçirilib

İyulun 8-də Azərbaycan Ordusunun Təlim və Tədris Mərkəzində növbəti zabit təkmilləşdirmə kursunun buraxılış mərasimi keçirilib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, əvvəlcə Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Hey-

lib, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Mərasimdə çıxış edənlər müdafiə nazirinin təsdiq etdiyi hazırlıq planına əsasən, müxtəlif ixtisaslar üzrə keçirilən növbəti zabit təkmilləşdirmə kursunun uğurla başa çatdığını qeyd

etmişdir ki, kurs zamanı qarşıya qoyulan tapşırıqların icrasında dinləyicilər yüksək peşəkarlıq nümayiş etdiriblər.

Tədbirdə, həmçinin hərbi qulluqçuların peşəkarlıq səviyyəsinin yüksəldilməsi və döyüş qabiliyyətinin artırılmasında bu cür kursların əhəmiyyətindən danışılıb, zabitlərə gələcək xidmətlərində uğurlar arzulanıb.

Dinləyicilər göstərilən diqqət və qayğıya görə Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını bildirib, kursda qazandıqları yeni taktiki bilik və bacarıqları xidmət yerlərində uğurla tətbiq edəcəklərinə söz veriblər.

Kurs birincisi tərəfindən yaş kötüyünə rəmzi emblem vurulduqdan sonra kursu müvəffəqiyyətlə bitirən dinləyicilərə sertifikatlar təqdim edilib.

Sonda şəxsi heyətin tribuna önündən tənənəli keçidi olub.

dər Əliyevin və Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edi-

ediblər. Bildirilib ki, zabitlər keçirilən kurs müddətində yiyələndikləri ixtisaslar üzrə bilik və bacarıqlarını daha da artırıb və bunun

İdman

Dünya Kuboku: Azərbaycan gimnastı qızıl medal qazanıb

Azərbaycanın idman gimnastı Mixail Malkin Portuqaliyanın Koimbra şəhərində keçirilən batut gimnastikası və tamblinq üzrə Dünya Kubokunda çıxış edib.

İdmançımız tamblinq növündə qızıl medal qazanaraq fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxıb.

Digər idman gimnastımız Tofiq Əliyev isə yarış 4-cü pillədə bitirib.

Azərbaycan gimnastları İtaliyadakı turniri 3 qızıl və 1 gümüş medalla başa vurublar

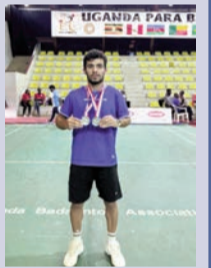
Azərbaycanın idman gimnastları İtaliyanın Turin şəhərində keçirilmiş akrobatika gimnastikası üzrə "Turin Acro Cup" beynəlxalq turnirində 3 qızıl və 1 gümüş medal qazanıblar.

Ağasif Rəhimov və Seyidli Raziyyə (qarışq cüt-lük), Daniel Abbasov və Murad Rəfiyev (kişi cüt-lüyü), Nəzrin Zeyniyeva, Anahita Bashiri və Zəhra Rəşidova (13-19 yaş kateqoriyası üzrə qadın qrupu) fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxıblar.

Riad Səfərov, Abdulla Əl-Məşayxi, Rəsul Seyidli və Seymur Cəfərovdan ibarət kişi qrupu isə ikinci yeri tutub.

Azərbaycan parabadmintonçusu beynəlxalq turnirdə iki medal qazanıb

Azərbaycan parabadmintonçusu İbrahim Əliyev Uqandanın paytaxtı Kampalada şəhərində keçirilmiş beynəlxalq turnirdə iki medal qazanıb.

Dünya reytingində 14-cü olan, Avropada isə "Top-5"də qərarlaşan idmançı şəxsi yarışda A qrupunu lider başa vuraraq pley-offa yüksəlib. dördüncü və yarımfina görüşlərində də qələbə qazanan Azərbaycan təmsilçisi finalda hindistanlı Jatin Azada 0:2 (14-21, 16-21) hesabı ilə udub.

O, kişilərin qoşa yarışında da qızıl medalın bir addımında məğlub olub.

Qrupda 2 qələbə qazanaraq yarımfina yüksələn İbrahim Əliyev-Karan Paneer (Hindistan) cütü burada 3 setin yekununda Hindistan təmsilçilərinə qalib gələrək finala yüksəlib. Hələdici qarşılaşmada Jatin Azad-Abhijeet Sakhuja (Hindistan) tandemi ilə baş tutan görüş də gərgin mübarizə şəraitində keçərək 3 set davam edib - 17-21, 21-18, 10-21.

Qeyd edək ki, İbrahim Əliyev Dünya Badminton Federasiyasının illik təqvimində yer alan "Uganda Para Badminton International" turnirində ardıcıl olaraq üçüncü il mükafatçılar sırasında yer alıb. O, 2022-2023-cü illərdə şəxsi yarışlarda bürünc, qoşa yarışlarda isə gümüş medal qazanıb.

AZƏRTAC-ın materialları əsasında

Baş leytenant Əliyev İsa Nurəddin oğluna məxsus MN № 0053199 nömrəli zabitin şəxsi vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş leytenant Mirzəyev Elşad Lətif oğluna məxsus MN № 0058956 nömrəli şəxsi vəsiqə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu kiçik çavuş Yunusov Amil Şahlar oğluna məxsus AD № 0012533 nömrəli şəxsi vəsiqə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktorun müavini
mayor
Məhəmməd NƏSİRLİ

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98;
Məktublər şöbəsi: (012) 510-64-28.

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144.
"Qızıl Şərq" hərbi şəhərciyi

Növbətçi

Bəxtiyar ƏLİYEV

Qəzetin hesabı

Nərimanov Rayon Xəzinedarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

Qəzet həftədə iki dəfə (III-VI günlər) nəşr olunur.
"Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində şəhərlənərək "Hərbi Nəşriyyat"ın mətbəəsində hazır diapozitivlərdən çap olunur. Əlyazmalara rəy verilmir, təqdim edilən yazılar müəllifə qaytarılmır.
Qəzeti mod.gov.az saytıdan oxuya bilərsiniz.

Lisensiya № 361

Sifariş № 404

Nüsxə 4650